

The image features a background of a rough, grey stone wall. A horizontal band of reddish-brown, cracked earth runs across the middle. The word "GENESIS" is written in large, bold, yellow, block letters across this band. The letters are slightly recessed into the earth, and the cracks in the soil are visible over and around the text.

GENESIS

Seper Beresit

De Proloog: 1:1 – 2:3

In (het) begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde over de wateren.

En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht. En God zag het licht dat het goed was; en God maakte scheiding tussen licht en duisternis. En God noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag.

En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water! En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is, en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.

En God zei: Laat het water dat onder de hemel is, in één plaats samenvloeien en laat het droge zichtbaar worden! En het was zo. En God noemde het droge 'land' en het samengevloeiende water noemde Hij 'zeeën'; en God zag dat het goed was.

En God zei: Laat het land vegetatie voortbrengen, zaaddragende planten, vruchtbomen, die naar hun soort vrucht dragen, waarin hun zaad is op het land! En het was zo. En het land bracht vegetatie voort, zaaddragende planten naar hun soort en bomen die vrucht dragen waarin hun zaad is, naar hun soort.

En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de derde dag.

De Proloog: 1:1 – 2:3

En God zei: Laten er lichten zijn in het uitspansel van de hemel om scheiding te maken tussen de dag en de nacht; en laten zij dienen tot tekenen, en van vaste tijden en van dagen en jaren!

En laten zij tot lichten zijn in het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde! En het was zo.

En God maakte de twee grote lichten: het grote licht om de dag te beheersen en het kleine licht om de nacht te beheersen; en ook de sterren. En God stelde ze in het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde, om de dag en de nacht te beheersen en om scheiding te maken tussen licht en duisternis. En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vierde dag.

En God zei: Laat het water wemelen van zwermbende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde!

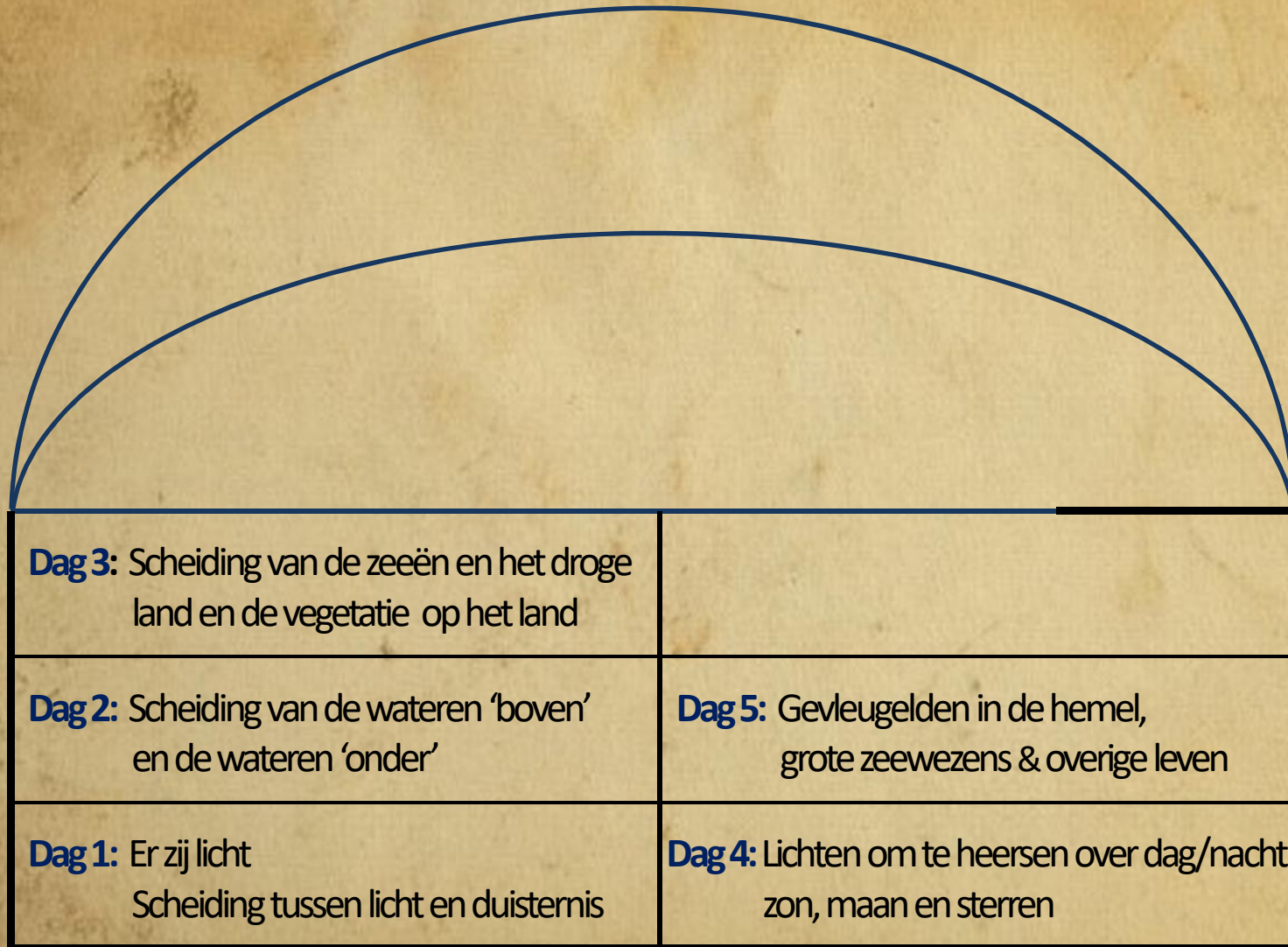
Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.

Indeling van de proloog

- Genesis 1:1-2 **Samenvattende introductie** : in begin, de schepping van hemel en aarde
- Genesis 1:3-5 **Dag 1** creatie van licht scheiding van licht en duisternis
- Genesis 1:6-8 **Dag 2** creatie van het uitspansel scheiding tussen de wateren 'onder' en 'boven'
- Genesis 1:9-13 **Dag 3** creatie van het droge scheiding tussen de zeeën en de aarde
 creatie van vegetatie, planten en bomen
- Genesis 1:14-19 **Dag 4** creatie van de zon, de maan en de sterren
- Genesis 1:20-23 **Dag 5** creatie van zeedieren en gevleugelden
- Genesis 1:24-31 **Dag 6** creatie van vee, wilde niet roofzuchtige dieren en roofdieren
 creatie van de mensheid
- Genesis 2:1-3 **Samenvattende eindconclusie** : voltooiing van de schepping van hemel en aarde
 Dag 7 zegening en heiliging van de 7^e dag als Gods dag van rust

De schepping als Gods Tempel

וַיִּשְׂבֵּב הָרָקִיעַ אֶת הַמַּיִם וַיִּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲדָמָה בְּיַד הָאֱלֹהִים
וַיִּשְׂבֵּב הָרָקִיעַ אֶת הַמַּיִם וַיִּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲדָמָה בְּיַד הָאֱלֹהִים
וַיִּשְׂבֵּב הָרָקִיעַ אֶת הַמַּיִם וַיִּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲדָמָה בְּיַד הָאֱלֹהִים
וַיִּשְׂבֵּב הָרָקִיעַ אֶת הַמַּיִם וַיִּבְרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲדָמָה בְּיַד הָאֱלֹהִים

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde!

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

- ❖ Zoals 'het land/aarde' 'leven' voortbrengt (3^e dag), zo ook nu **de zeeën & 'de wateren' boven**
- ❖ Maar nu gaat het om 'levende wezens' → al wat ademt en beweegt ↔ planten & bomen

'Maar aan al de wilde dieren van de aarde, aan alle gevleugelde dieren van de hemel en aan al wat over de aarde rond beweegt, waarin leven is..!' (Gen.1:30)

- ❖ God wil dat de zeeën & het uitspansel v/d hemel, bulken van 'zwermende' levende wezens!
- ❖ Al wat beweegt in zee & lucht moet hun levensruimtes 'beheersen' door toenemende aantallen!

*Daartoe zal God hen **'zegenen'** met vruchtbaarheid,
zodat zij talrijk kunnen worden en zich steeds meer gaan verbreiden*

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde! Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

- ❖ Vanuit dit oogpunt vraagt de creatie van de zeedieren onze aandacht om **2 redenen**
- ❖ Bij 'grote zeewezens' (tannin) denken Mozes' hoorders *niet meteen aan walvissen & haaien!*

'Als de farao tot u spreekt: Doe voor uzelf een wonderteken, dan moet u tegen Aäron zeggen: Neem je staf en werp die neer voor de farao; en de staf zal tot een slang (tannin) worden.' (Ex.7:19)

'U hebt door Uw macht de zee gespleten,
U hebt de koppen van de zeemonsters (tanninim) in de wateren vermorzeld!' (Ps.74:13)

Ontwaak, ontwaak, bekleed u met kracht, arm van Jahweh!

Ontwaak als in de dagen van weleer, als bij de generaties van vroeger eeuwen!

Bent u het niet die Rahab (de arrogante) hebt neergehouden, het zeemonster (tannin) doorboord? (Jes.51:9)

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde! Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

❖ **Behemoth en Leviathan** zijn slechts **huisdieren in Gods tempel**, tot Zijn vermaak!

'Zie toch, de Behemoth, die Ik gemaakt heb, evenals u, ... Kan iemand hem met strikken de neus doorboren? Kunt u de Leviathan met een vishaak trekken, of zijn tong met een touw neerdrukken?'
(Job 40:10,24 41:1)

❖ De Leviathan is niet meer dan **Gods 'badeend'** om mee te spelen...

'Hoe groot zijn Uw werken, Jahweh, U hebt alles met wijsheid gemaakt, ...
Daar ligt de zee, groot en wijd uitgestrekt; daar leeft wild gedierte, niet te tellen, kleine dieren en grote.
Daar varen de schepen, daar gaat de Leviathan, die U gevormd hebt om met hem spelen.' (Ps.104:26)

'Loof Jahweh vanaf de aarde, zeemonsters en alle diepe wateren.' (Ps.148:7)

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde! Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

- ❖ Vanuit dit oogpunt vraagt **de creatie van de zeedieren** onze aandacht om **2 redenen**
- ❖ 'En God schiep' ('bara') → de 2e maal, wordt slechts in 4 verzen aangetroffen in Genesis 1 & 2!
- ❖ En zoals in Gen.1:28; 2:3, wordt dit gevolgd door de vermelding van '**Gods zegen**' ('barak')
- ❖ '**De zegen van God**' is één van de grote verenigende thema's binnen het boek Genesis
- ❖ Binnen het '**Hebreeuwse denken**' is **de schepping** heel nauw verbonden met 'zegen'
- ❖ **Gods intentie** om te zegenen laat zien, dat ondanks alles, het verhaal een **goed einde** kent!
- ❖ **De zegen van God houdt dan ook aan doorheen de gebeurtenissen van Genesis 3...**
- ❖ Een van de duidelijkste symbolen van Gods aanhoudende zegen → **de gave van kinderen**

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde! Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

❖ Deuteronomium heeft ons een uitgebreid overzicht van hoe 'Gods zegen' er uitziet:

'En al deze zegeningen zullen over u komen en u bereiken, wanneer u de stem van Jahweh, uw God, gehoorzaam bent: Gezegend zult u zijn in de stad, en gezegend zult u zijn op het veld. Gezegend zal zijn de vrucht van uw schoot, de vrucht van uw land en de vrucht van uw vee, de dracht van uw koeien en de jongen van uw kleinvee. Gezegend zal zijn uw korf en uw baktrog. Gezegend zult u zijn bij uw komen, gezegend zult u zijn bij uw weggaan. Jahweh zal geven dat uw vijanden die u aanvallen, door u verslagen worden; over één weg zullen zij tegen u uittrekken, maar over zeven wegen zullen zij voor u wegvluchten. Jahweh zal de zegen over u gebieden in uw schuren en in alles wat u ter hand neemt. Hij zal u zegenen in het land dat Jahweh, uw God, u geeft.' (Dt.28:1-14)

❖ De moderne mens → succesvol, geslaagd zijn ↔ De Schrift → Gods woord van zegen

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde! Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

❖ Eens 'de zegen' uitgesproken is, bezit dit Woord zijn eigen **'levengevende' kracht**

❖ Eens 'de zegen' uitgesproken is, kan deze door geen mens nog herroepen worden!

'God is geen man, dat Hij liegen zou, of een mensenkind, dat Hij ergens berouw over hebben zou.

Zou Hij iets zeggen en het dan niet doen? Zou Hij spreken en het niet gestand doen?

Zie, ik kreeg opdracht om te zegenen: **als Hij zegent, kan ik het niet keren!** (Num.23:19,20)

❖ **De zegen** → 'wees vruchtbaar & wordt talrijk' **garandeert** dat 't leven in de wereld verder gaat!

❖ God schiep (**'bara'**) God zegende (**'barak'**) wees vruchtbaar (**'parah'**) wordt talrijk (**'rabah'**)

Creatie van zeewezens & gevleugelden

'En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde! Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.' (Gen.1:20-23)

De Ene Maker van alle dingen, Schepper en Maker van alle wezens,
Uit wiens ogen (tranen) de mensheid voortkwam, uit wiens mond (woord) de goden werden geschapen,
Maker van het gras voor het vee, Maker van vruchtbare bomen voor de mensheid,
die maakt dat de vissen in de rivier leven, die maakt dat de vogels de hemel vervullen,
de levensadem geeft aan hen in het ei, de vogels voedt die vliegen,
die voedsel geeft aan de vogels die neerstrijken,
die voedsel geeft aan de kruipende en vliegende wezens in gelijke mate,
die voedsel verstrekt aan de muizen in hun holen, de vliegende wezens voedt die in de bomen leven.

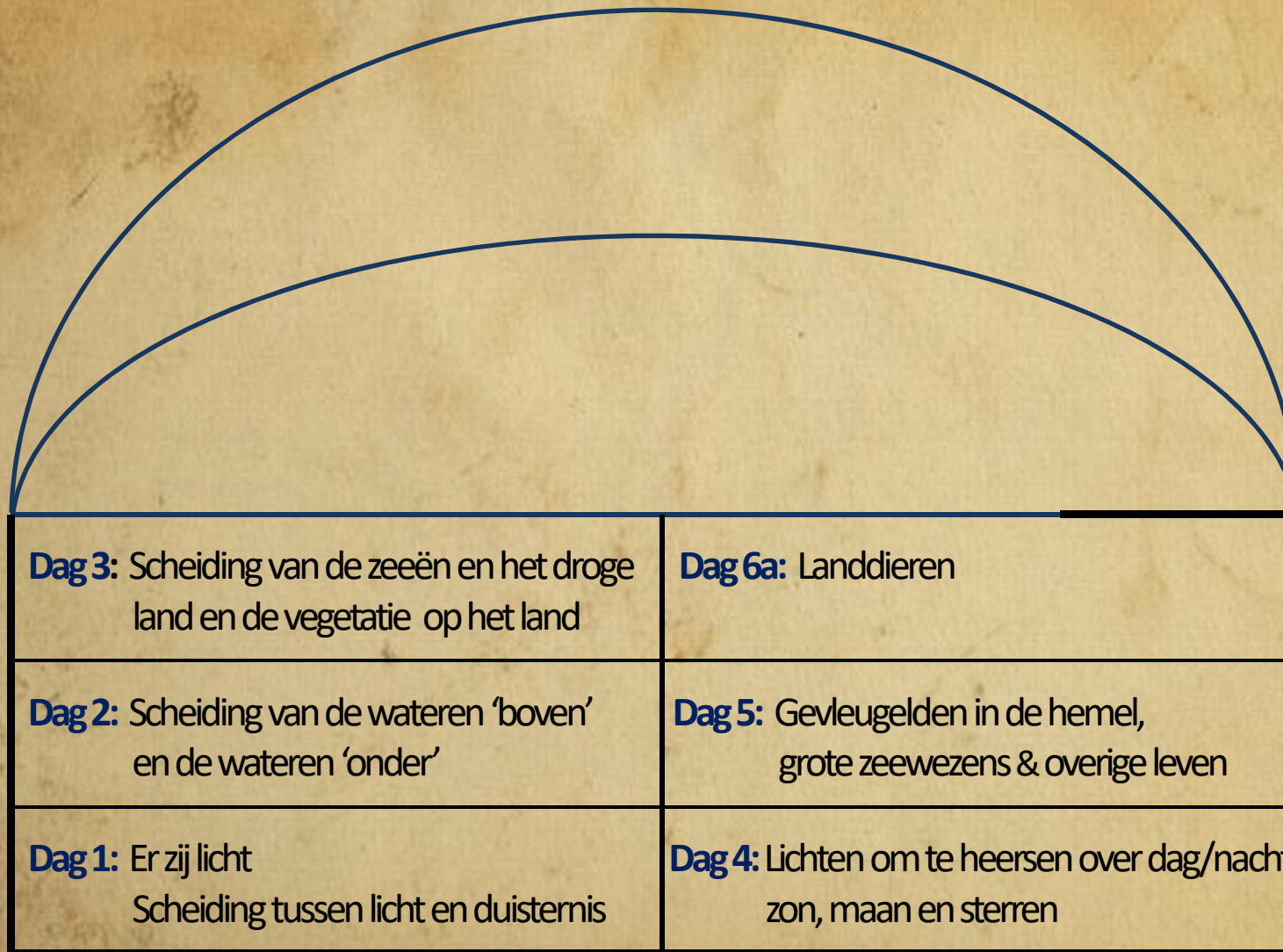
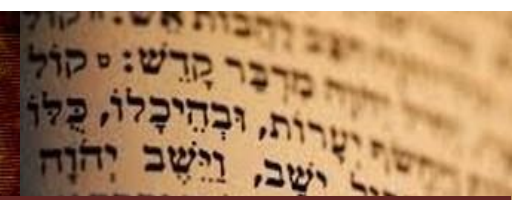
(Fragment uit de hymne aan Amon Ra – papyrus Boulaq 18^e dynastie, 1552-1295 v. Chr.)

❖ *Mozes beschrijving van Gods scheppende werk, klinkt voor Gods volk heel vertrouwelijk. . .*

Indeling van de proloog

- Genesis 1:1-2 Samenvattende introductie : in begin, de schepping van hemel en aarde
- Genesis 1:3-5 Dag 1 creatie van licht scheiding van licht en duisternis
- Genesis 1:6-8 Dag 2 creatie van het uitspansel scheiding tussen de wateren 'onder' en 'boven'
- Genesis 1:9-13 Dag 3 creatie van het droge scheiding tussen de zeeën en de aarde
creatie van vegetatie, planten en bomen
- Genesis 1:14-19 Dag 4 creatie van de zon, de maan en de sterren
- Genesis 1:20-23 Dag 5 creatie van zeedieren en gevleugelden
- Genesis 1:24-31 Dag 6 creatie van vee, wilde niet roofzuchtige dieren en roofdieren
creatie van de mensheid
- Genesis 2:1-3 Samenvattende eindconclusie : voltooiing van de schepping van hemel en aarde
Dag 7 zegening en heiliging van de 7^e dag als Gods dag van rust

De schepping als Gods Tempel

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Let op de connectie tussen dag 3 en 6 → En God zei: Laat het land vegetatie 'voortbrengen'
- ❖ Zoals het land, vegetatie voortbracht door Gods levenskrachtig woord → nu 'bezield' leven
- ❖ 3 subcategorieën 'levende wezens' → '**behema**' = vee / tamme graasdieren
'remes' = kruipend gedierte
'hayyat ha arets' = wilde dieren van de aarde
- ❖ Het onderscheid tussen '**behema**' en '**hayya**' → 'gedomesticeerde' dieren en 'wilde' dieren
- ❖ Opnieuw gaat het om een onderscheid dat vanuit het oogpunt van de mens slechts zinvol is
- ❖ De hamvraag is → *wat voor subcategorie van dieren wordt er met '**remes**' aangeduid?*
- ❖ Bij de zeedieren vonden we de **grote** zeedieren onderscheiden van de **kleinere** zeedieren

'En God schiep de grote zeewezens en alle 'krioelende' (**ramas**) levende wezens waarvan het water wemelt'

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Waarom dan de keuze: '**niet roofzuchtige dieren**' (prooidieren) en '**roofdieren**' (vees/aaseters)?!
- ❖ '**remes**' of '**hayya**' worden **afwisselend** gebruikt als algemene aanduiding → **wilde dieren**

'En God zei: Laten Wij mensen maken ...en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al **de kruipende dieren** (remes) die over de aarde kruipen!' (Gen.1:26 HSV)

'En God zei: Laten Wij mensen maken ...zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al **de wilde dieren** die over de aarde rond bewegen!' (Gen.1:26 mijn vert.)

- ❖ **Regel 1:** Als beiden samen in één zin gebruikt worden → **2 subcategorieën**
Als één van beiden in een zin gebruikt wordt → **een algemene aanduiding**

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Waarom dan de keuze: '**niet roofzuchtige dieren**' en '**roofdieren**'?!
- ❖ De nadruk op '**grote**' wilde dieren versus '**kleine**' kruipende dieren, **is niet geloofwaardig!**

'U maakt duisternis, en het is nacht, wanneer alle dieren van het woud te voorschijn kruipen (ramas).'
(Ps.104:20)

- ❖ Het afwisselende gebruik van '**remes**' & '**hayya**' *zorgt soms wel voor verwarring...*

'En God zei: Laten Wij mensen maken ...en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al **de kruipende dieren** (remes) die over de aarde kruipen!'
(Gen.1:26 HSV)

'Zo gaf Adam namen aan al het vee (behema) en aan de vogels in de lucht en aan alle dieren van het veld;' (hayyat ha sadeh)
(Gen.2:20 HSV)

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Waarom dan de keuze: '**niet roofzuchtige dieren**' en '**roofdieren**'?!
- ❖ De nadruk op '**grote**' wilde dieren versus '**kleine**' kruipende dieren, **is niet geloofwaardig!**

'U maakt duisternis, en het is nacht, wanneer alle dieren van het woud te voorschijn kruipen (ramas).'
(Ps.104:20)

- ❖ Het afwisselende gebruik van '**remes**' & '**hayya**' *zorgt soms wel voor verwarring...*

'En God zei: Laten Wij mensen maken ...en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al **de kruipende dieren** (remes) die over de aarde kruipen!'
(Gen.1:26 HSV)

'Jahweh, uw God, zal deze volken van voor uw ogen verdrijven, maar geleidelijk: u zult hen niet onmiddellijk kunnen vernietigen, anders zouden de dieren van het veld (hayyat ha sadeh) talrijker worden dan u.'
(Dt.7:22 HSV)

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Waarom dan de keuze: '**niet roofzuchtige dieren**' en '**roofdieren**'?!
- ❖ De nadruk op '**grote**' wilde dieren versus '**kleine**' kruipende dieren, **is niet geloofwaardig!**

'U maakt duisternis, en het is nacht, wanneer alle dieren van het woud te voorschijn kruipen (**ramas**).'
(Ps.104:20)

- ❖ Het afwisselende gebruik van '**remes**' & '**hayya**' *zorgt soms wel voor verwarring...*

'En God zei: Laten Wij mensen maken ...en laten zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al **de kruipende dieren** (**remes**) die over de aarde kruipen!
(Gen.1:26 HSV)

'En Jahweh zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van de aardbodem verdelgen, van de mens tot het vee (**behema**), tot **de kruipende dieren** (**remes**) en tot de vogels in de lucht toe,'
(Gen.6:7 HSV)

Creatie van de landwezens

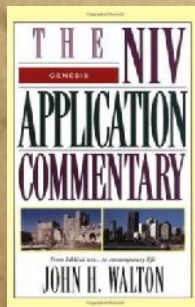
'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ **Regel 2:** wanneer 'hayya' gebruikt wordt, gaat het overwegend over '**vlees / aaseters**'

'Om de verwoesting en om de honger zul je lachen, en voor de wilde dieren van de aarde (hayyat ha arets) zul je niet bevreesd zijn.' (Job.5:22 HSV)

'Zij hebben de dode lichamen van Uw dienaren aan de vogels in de lucht tot voedsel gegeven, het vlees van Uw gunstelingen aan de wilde dieren van het land.' (Ps.79:2 HSV)

'Ze zullen niet meer tot een prooi zijn voor de heidenvolken, en de wilde dieren van de aarde zullen ze niet meer verslinden, maar ze zullen onbezorgd wonen en niemand zal ze schrik aanjagen.' (Ezech.34:28)

In plaats van dieren te onderscheiden naar stam en soort zoals we geneigd zijn te doen, zijn de categorieën onderverdeeld in gedomesticeerde dieren (behema), wilde kuddedieren die vaak dienen als prooi (remes) en wilde, **roofzuchtige dieren** (hayya)

Walton, John H.

Genesis (The NIV Application Commentary) (pp. 127-128). Zondervan Academic. Kindle Edition.

Creatie van de landwezens

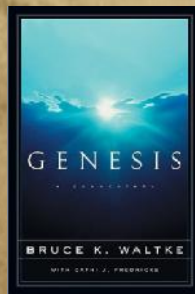
'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ **Regel 2:** wanneer 'hayya' gebruikt wordt, gaat het overwegend over 'vlees / aaseters'

'Om de verwoesting en om de honger zul je lachen, en voor de wilde dieren van de aarde (hayyat ha arets) zul je niet bevreesd zijn.' (Job.5:22 HSV)

'Zij hebben de dode lichamen van Uw dienaren aan de vogels in de lucht tot voedsel gegeven, het vlees van Uw gunstelingen aan de wilde dieren van het land.' (Ps.79:2 HSV)

'Ze zullen niet meer tot een prooi zijn voor de heidenvolken, en de wilde dieren van de aarde zullen ze niet meer verslinden, maar ze zullen onbezorgd wonen en niemand zal ze schrik aanjagen.' (Ezech.34:28)

vers 24. vee. . . wilde dieren. Het contrast tussen gedomesticeerde en wilde dieren onderscheidt vee van **camivoren**. De Hebreeuwse uitdrukking voor "wilde dieren" is dezelfde als die in Job 5:22; Ps. 79: 2; Ezech. 29: 5; 32: 4; en 34:28.

Waltke, Bruce K.

Genesis (p. 64). Zondervan Academic. Kindle Edition.

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ **Regel 3: 'remes'** omvat alle wilde dieren die **niet** behoren tot de wilde roofdieren 'hayya'

'Op diezelfde dag gingen Noach en Sem, Cham en Jafeth, de zonen van Noach, en ook Noachs vrouw en de drie vrouwen van zijn zonen met hen in de ark, zij, en **al** de wilde dieren naar hun soort, al het vee naar zijn soort, **alle kruipende dieren**, (remes) **die over de aarde kruipen**, naar hun soort, en alle vogels naar hun soort, al wat gevleugeld is.' (Gen 7:13,14 NBG)

❖ het is eerder vanzelfsprekend ➡ **'alle** 'niet roofzuchtige dieren' die over de aarde bewegen'

'Zo verdelgde Hij **alles** wat bestond, wat op de aardbodem was, mensen zowel als vee en **kruipend gedierte** (remes) en het gevogelte des hemels, zodat zij verdelgd werden van de aarde; Noach alleen bleef over en wat met hem in de ark was.' (Gen.7:23 NBG)

❖ het is eerder vanzelfsprekend ➡ 'mensen zowel als vee, de wilde dieren, en ...

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar hun soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ **Regel 3: 'remes'** omvat alle wilde dieren die **niet** behoren tot de wilde roofdieren 'hayya'

'Op diezelfde dag gingen Noach en Sem, Cham en Jafeth, de zonen van Noach, en ook Noachs vrouw en de drie vrouwen van zijn zonen met hen in de ark, zij, en al de wilde dieren naar hun soort, al het vee naar zijn soort, alle kruipende dieren, (remes) die over de aarde kruipen, naar hun soort, en alle vogels naar hun soort, al wat gevleugeld is.' (Gen 7:13,14 NBG)

❖ het is eerder vanzelfsprekend → **'alle** 'niet roofzuchtige dieren' die over de aarde bewegen'

❖ **Waarom nu al die heisa** (lees paté...) **rond 'remes' en 'hayya'?!'**

'Alles wat zich beweegt, (remes !!) waarin leven is, zal u tot voedsel dienen; Ik heb het u allemaal gegeven, evenals het groene gewas.' (Gen.9:3 HSV - NBG)

❖ Hoe zit het dan met het **'vee'** (behema) dat men sinds mensenheugenis (Abel) kweekt?!

The image features a stone wall with a central horizontal band of cracked, reddish-brown earth. The word "GENESIS" is written in large, yellow, serif capital letters across this band. The stone wall is composed of irregular, light-colored stones with dark mortar. The lighting is dramatic, with strong shadows and highlights, giving the scene a textured and aged appearance.

GENESIS